

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 7. An defuncto Ro. Pont. expiret Inquisitoris potestas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

nis in Rub. de maiorat. & obediens. Inson in l. 1. r. n. 7. ff. de officio eius. Ludouicus Gomez. qui alios in h. sic sententia est. s. in §. fuerat. in i. de actio. Aretinus in §. cum autem. in i. quibus modis ius pat. potest. fol. Inson in l. sed si hoc. ff. de in ius vocando. Cuius concordat etiam Baldus in l. aliquando. ff. de officio procon. & Cardinalis Florentinus in clem. 1. in 6. oppositio. de officio vicarij. per illum textum cum glossa in verbo sacerdotium. vbi dixit de consuetudine obseruari. vt distincte vice-rector gaudeat immunitate rectoris.

Quare in proposito nostro. si vicarius aut commissarius Inquisitoris ab ipso et Inquisitore fuerit constitutus. nec ordinario preferretur. nec indistincte omnibus alijs privilegijs gaudebit. quibus fruetur Inquisitor. quod si vicarius nominatum auctoritate Apostolica sit constitutus. ille & gaudebit privilegijs Inquisitoris. et ordinario preferretur. eis modis quos in hac quaestione tradidit Emericus. na. quauis subdelegatus sit. no est tamē su. delegatus a delegato. sed ab ipso principe. p. propterea par erit v. r. u. q. p. in i. l. g. m. h. h. c. sententiam. verum puto. quia videtur in quibusdam. indicat. rescripta. p. c. i. s. ut obseruari supra par. 2. super c. fraternitatis. §. in h. c. prohibito. p. videtur. quauis in casu de quo ibi videtur aliter sentire. hoc ipse etiam tenere videtur. Locutus in opere iudiciali verbo inquisitor. n. 7. per in cōtrariū est. Sed an ita tenentur nec ne. parū refert. b. Et Guido Fulcodius. postmodum. Clemens 11. i. [Guidonis autem huius verba ex duobus illis vetustis codicibus. de quibus alibi diximus. ita habent. Item constat q. delegatus in commisso sibi negotio maior est quolibet ordinario. vt extra de offic. & potesta. iud. deleg. sane. pone ergo. citatur aliquis ab Inquisitoribus. nemo certe dicit q. possit ordinarius prohibere processum. q. a inferior est. vt dixi. & minor in maiorem nullū habet imperium. quinimo nec in parem. argumēto. 2. dist. inferior. ff. ad Trebel. l. alle. a quo. §. temp. p. s. i. m. & potius obediendum est maiori potestati quā minori. 1. i. q. 3. qui resistit. quid igitur faciet ordinarius si illum citat. qui videtur ab Inquisitoribus non recte agere. quia citatus est coram maiore. ff. de in ius vocando. l. 2. §. si. ut si ponas. quod primo eum citauerat ordinarius. adhuc dico q. deserto eius iudicio debet venire coram Inquisitoribus. si eum citent. ff. de re iudicata. contra pupillum. §. vltimo. & 1. i. q. 2. qui resistit. & ita nullus est effectus ordinarij processus. siue prauentus. siue prauentus ab Inquisitoribus. hactenus ille.

QVÆSTIO. VI.

Inquisitor à Pralatis ordinis sui institutus. cuius sit delegatus.

Extra quaestio est. Vtrum Inquisitor. qui est institutus ab ordine suo auctoritate Apostolica. sit delegatus tantum domini nostri Pape. vel etiam Magistri ordinis. seu Prio

ris Prouincialis. vel Ministri Generalis. seu Prouincialis. qui eum instituit.

Respondemus. quod tantum domini nostri Pape. & non alterius. licet. n. dominus noster Papa commiserit predictis ordinum Preditatorum & Minorum pralatis. quatenus personā eligerent. nullam tamen sic eligentibus contulit potestatem. Ita habetur supra in secunda parte in litteris Apostolicis Clementis iij. & Urbani iij. directis Preditatorum & Minorū Inquisitoribus. in quibus dicitur sic. Catholicæ fidei negotium. & infra. Nā si predicta sedes interdum pralatis aliquibus vestrorum ordinum. per suas sub certa forma committat litteras. vt ad exercēdū Inquisitionis officium contra hæreticam prauitatem. aliquos suorum ordinū Fratres assumere valeat. ipsosque eū expedire viderent. amouere. ac alios subrogare. non tamen per hoc quod ipsis eadē taxat de causa in hac parte committitur. quia de Fratrum suorum ordinum idoneitate. plenierē habere notitiā præsumatur. aliqua eis super huiusmodi Inquisitionis negotio vobis immediate. à predicta sede commissio & committendo. facultas. vel iurisdicctio attribuitur. seu potestas.

COMMENT. LV.

Quo ad hanc quaestionem spectat. facile intelligitur ex his quæ tradidimus supra super q. 2. huius partis. cum Emerico sentiunt Repertorium inquisitorum. verbo. Inquisitores. §. item an inquisitores. Lucerna inquisit. eodem verbo. §. 1. & alij. Certissima est autem hæc Emerici doctrina. inquisitores enim hæretice prauitatis a quoquoque eliguntur. seu nominantur. semper sunt Pape delegati. & ab eo accipiunt iurisdictionem & potestatem. illi vero quibus hoc Romanus Pontifex committit. solū hēnt à Pape ministeriū eligēdi seu nominādi Inquisitores. ita præcitat. & pere. confer. ut tradita per Lapū allegatione 32. incipi. An frater Minor.

DE DESTITVTIONE Inquisitoris.

QVÆSTIO VII.

An defuncto Romano Pontifice expiret Inquisitoris potestas.

Septima quaestio est. Vtrum defuncto Romano Pontifice. qui Inquisitorē instituit. statim expiret potestas Inquisitoris ab eodē defuncto Romano Pontifice instituti. Respondemus quod nō. sed manet etiā quo ad negotia nō incepta. Ita habetur in c. Ne aliqui. de hære. li. 6. vbi dicitur sic. Ne aliqui dubitatione sollicitate excitates. in dubiū reuocet. an officium inquisitionis hæreticæ prauitatis sollicitudini vestræ intra certos limites ab Apostolica sede commissum. expiret per morte Romani Pontificis. qui commissit. præsentī declaramus edicto.

Supra pag. 365.

Supra pag. 106.

per mortem Romani P. non expirat inquisitoris potestas.

edicto, ipsum officium non solum quo ad negotia viuente mandatore incepta, immo etiam quo ad integra, & non cepta, & (quod plus est) quantum ad ea, quae tunc nequaquam emerferant in fauorem fidei, post committentis obitum perdu rare.

COMMENT. LVI.

EX hac questione simul & ex textu quem au-
thor citat, duo colliguntur axiomata: Primum
est: Inquisitorum officium morte concedentis non
expirare.

Aterum est: eorum officium extendi ad negotia
nondum cepta, & de nouo exorta, cum madator, sci
licet Romanus Pontifex, moritur.

Primumque axioma fauore fidei est inductum, et
maximam habet aequitatem: de quibus agunt com-
muniter Doctores in c. ne aliqui. de haeret. lib. 6. &
hic citat Emericus. & Nicolaus Arelatanus tra-
cta. de haeret. notabili 4. Ioannes Roias tract. de he-
re. p. 2. num. 436. idem in singularibus fidei, singu-
214. & 115. incipi. iurisdic. de cath. inslit. tit.
34. num. 14.

Verum Geminianus in dicto c. ne aliqui. de ha-
eret. li. 6. num. 4. vers. quid si isti Inquisitores, tunc
dicebat more Pontificis non expirare officium in-
quisitorum, quando immediate a summo Romano
Pontifice essent creati, secus si a Cardinalibus, Epi-
scopis, seu Magistris ordinum Generalibus, Pro-
uincialibus, aut quibusuis alijs: quam sententiam per-
suadere conatur ex illis verbis in dicto cap. ne ali-
qui. Ab Apostolica Sede commissum: quasi a-
liud sit sentiendum, cum ab alijs: quam a Romano
Pontifice inquisitoribus est officium commissum.
Sed huius sententia tanquam falsa merito ab alijs
explosa est: quoniam a quocumque eligantur inquisi-
tores, semper ab Apostolica Sede habent auctorita-
tem, ut questione 3. & 6. huius partis apertissime do-
cuit Emericus, & alij a nobis super eis locis cita-
tis, quod est certo certius: nec debuit haec ignorasse
Geminianus.

Geminiani
sententia re-
iecta.

Ioannis And.
& Arelatani
sententia re-
iecta.

Ad hoc, Nicolaus Arelatanus in dicto notabi-
li 4. nu. 3. secutus Ioannem And. in dicto c. ne ali-
qui. de haeret. lib. 6. vers. in glossa 1. in fine primum
axioma dicebat verum esse, cum inquisitor simplici-
ter erat datus: secus autem si in privilegio ponere-
tur huiusmodi clausa: Ad beneplacitum Romani
Pontificis: Nam tunc, inquit, mortuo Papa expira-
ret inquisitoris officium, cum voluntas Papae dele-
gantis & concedentis per mortem expirauerit, per
textum in c. si gratiose. de rescriptis lib. 6.

Sed ut verum fatear, hoc etiam in hac causa fal-
sum est, ut alibi copiose ostendimus. & summa haec
est: quocumque modo sit inquisitor constitutus, siue
ad beneplacitum Sedis Apostolicae, siue ad benepla-
citum Romani Pontificis, non expirat eius officium
morte delegatis, donec aut expresse, & nominatim
fuerit reuocatus: aut nisi in litteris creationis con-
trarium caueretur, & hoc propter singularem fidei
fauorem, ne incidamus in aliquem casum, in quo, aut
in hereticos non inquiratur, aut eorum puniatio omi-
tatur, seu differatur, neque ab hac sententia puto re-
cedendum, & ex his remanet declarata haec questio.

An defuncto praelato instituyente In- quisitorem, experiet potestas Inquisitoris.

Quaestio est: Vtrum defuncto
promotore, seu attho Magistro
Provinciali, seu Ministro, qui in-
quisitorum instituit auctoritate Apo-
stolica, seu etiam Cardinali, vel Le-
gato, expiret potestas Inquisitoris taliter instituti?

Respondemus q. non: nam (vt dictum est supra
statim q. 6.) talibus fuit data potestas personam
eligendi, sed non auctoritatem, nec potestatem ali-
quam, sic electis conferendi: Vnde potestatem ha-
bent Inquisitores a domino nostro Papa imme-
diate, & eius funguntur auctoritate, non ab alio
quocumque. Et etiam quoniam si defuncto Ro-
mano Pontifice, qui Inquisitorem instituit, &
ei officium comisit, non expirat potestas inqui-
sitoris, vt dictum est statim supra q. 7. & habetur
in c. Ne aliqui. de haeret. li. 6. quanto minus
expirabit defuncto Magistro, vel Ministro, qui
auctoritate, non sua, sed Apostolica persona ele-
git, & nulla electa persona potestatem contulit:

COMMENT. LVII.

Nulla sup hac questione occurrit notatu digna
difficultas. rectissime aut argumetur hoc lo-
co Emericus, quoniam si defuncto Papa, a quo ha-
bet auctoritatem, iurisdictionem & potestatem, non expi-
rat inquisitorum potestas, vt dictum est in questione pro-
xime praecedenti, multo minus expirauit defuncto pla-
to, qui solum habebat ministerium eligendi seu nominandi.

An aut inquisitor durante officio possit ab infe-
riore a Papa promoueri ad aliquod aliud officium seu di-
gnitatem, questio est, nec huius loci, nec nostrae bre-
uitatis, vide Lapum allegatione 32. incipien. An
Frater Minor.

QUESTIO IX.

A quo possit inquisitor ab offi- cio remoueri.

Quaestio est: Vtrum solus domi-
nus noster Papa, possit inquisito-
rem ab officio remouere?

Respondemus, q. dominus noster
Papa, & et alius a Papa, quia Magi-
ster Provincialis, & Minister Generalis, vel Pro-
uincialis, & Vicarius Provincialis possunt, aucto-
ritate tamen Apostolica, Inquisitores suorum ordi-
num ab officio remouere. Ita habetur in privile-
gijs ordinis Praedicatorum, quae incipiunt, Virtu-
te conspicuos. & infra dicitur sic: illos vero ipsius
ordinis Fratres, qui ad praedicandum crucem, vel
inquirendum contra haereticam prauitatem, seu
ad alia huiusmodi negotia sunt, vel fuerunt vbi-
cumque a sede Apostolica deputati: Tu fili Magi-
ster, inique successores remouere, ac reuocare,
penit.